

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „pošlanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasiilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gopski ulici blizu „treh kron“, — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pokličejo uredništvu „Soča“ v Gorici „Via Duomo“ h. št. 367, II. nadstr. naročnina pa opravištvu „Soča“ v Gorici „Via scuole“ h. št. 429, II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

P. n. naročnikom, kateri so še z naročnino v zamudi, priporočamo še enkrat prav nujno, naj blagovolijo pred koncem leta poravnati svoj dolg. „Soča“ nastopi po novem letu svoj VIII. tečaj v nespremenjeni obliki; cena jej ostane dosedanja; naročnina se pošilja najpriležnejše po poštnih nakaznicah.

UPRAVNIŠTVO.

Na Carigrad.

Kmalu pride čas, ko bode car osvoboditelj v carigradskem božjem hramu svete Zofije molil: „blagodarim tebi gospod, da si me spoznal dostojnim za osvobojenje jugoslovanskega tvojega i mojega naroda“ — tako smo on dan v našem listu pisali, a gotovo nejsmo tiktat se še nadejali, da se ta polnovačni čas uže tako bliža. I glejte! nejsmo se varali. Padom utrjenega plevenskega ostroga padlo je tudi vse severo-zapadno Bolgarsko v rusko oblast; odvažni ruski general Gurko zlomivši turske sile na Starej planini, udre kmalu zmagonosno v Plovdiv (Filipopol), od koder vede ravna pot čez Drinopolje v Carigrad. „Na Carigrad“, to je geslo vse junaške ruske armade, to je geslo ne samo vsega ruskega, temuč tudi vsega slovanskega sveta; i na tem potovanju ne bode zadrževalo čile ruske in oživljene srbske armade ni magjarsko zvenketanje z ostrogami, ni poljskih žganjarjev klevetanje, ni angleških kramarjev klepetanje. Na Carigrad toraj mora stopati ruska armada, tam mora polu lune turski znak sneti z božjega hrama svete Zofije, i mestu njega zopet častni križ usaditi, tamo mora obračunati s petstoletnim krščanstva sovražnikom vse stare dolgove.

S padom Plevne predrugačilo se je popolnoma stanje ruskega vojevanja. Pred petimi, štirimi meseci bili so Rusi od Turkov povsodi napadani, povsodi pobiti, kajti povsodi so bili v menjšini. V vsem ruskem vedenju vladala je zmešnjava. Bili so časi, ko se je v samem ruskem dostojništvu glasno godrnjalo proti vodcem, ko so si slovanstva sovražnici veselo mneli roke i škodoželjno se smijali temu „velikemu o steklenih nogah“, kateri bi se srečnim štel, ako bi prišel zdrav zopet čez Dunav nazaj. „Plevno! Plevno!“ donel je sramotivni posmeh iz vseh teh dobrih

duš v Budapešti i Londonu. Na t'evno so kazali, ko so govorili o životnih silah turške države, na Plevno so kazali, ko so zasmehom se norčevali o slovanskej bodočnosti.

Pa naj govore danes, pa naj se smejo danes o Plevnem! Zmodrivši se Rusi s svojih škod mogó se sedaj smejeti. Res je, da so Rusi hudo plačali svojo neopreznost dopustivši, da se je Osman paša vsadil v mestu, ki je uže po narodi za trdnjavo ustvarjeno: ali ruske žrtve nejsmo bile zastoj. Da, ni pravno poniženje, katero so Rusi utrpeli, nej bilo jim na škodo. Zranjeni, podraženi lev razljutivši se vsled posmeha slovanskih sovražnikov pokazal je v kratkem svetu svoje moči. Zdreznilo se je Rusko v srdcu svojem, dvignilo se je svojimi krepkimi udi na sovraga, — i pogledite danes na-nje! Z naskokom vzame v Aziji največo trdnjavo Kars, v Evropi pa Plevno. V Aziji bliža se uže zidovom erzerumskim, v Evropi pa dobiva vse zapadno Bolgarsko. V štirih tednih uničilo je dve sovražni armadi, napravilo je nad šestdeset tisoč ujetnikov i odvzelo sovražnikom sto i sto kanofov i brezštevilo družega orožja.

A ruski vojak? Po Crnogoreci nej stanovitnejšega vojnika od Rusa. On stoji kakor kremen na divjih vrhovih na Šipci, on vztraja več mesecev v ognju plevenskih redut, ona dobiva z nadčloveško junakostjo najtrdnješo trdnjavo Kars. Nej zapreke, nej nevarnosti, ktere ne bi on premogel. Do sedaj nej še nobeno bojišče čulo, da bi ruski vojak prosil za milost, on pada, ali on se nevzdaje. Za take junake bil je 10. december 1877, — s tako vojsko lahko se dokaže še kaj družega nego zničenje jedne turške armade.

Kar se je pričakovalo, dogodilo se je: perfidno Angleško i podlo Turško uže kriči s polnih pluč po — miru. Mi pa pravimo: ako kedaj koli, ne sme Rusko sedaj skleniti miru, ono mora se okoristiti v tem za-nje ugodnem času, kajti taci časi ne vračajo se državam ni v celih stoletjih. Opo mora napeti vse sile, da Turško popolnoma podlegne, kajti, dokler se to ne dogodi, ne bode miru. Vse to se lahko dogodi: padom Plevnega zadobili so Rusi proste roke i sè srbsko pomočjo mogó se z vso svojo silo gnati čez Staro Planino (Balkan) na jug, na Sredec, Plovdiv, Drinopolje i Carigrad.

„Na Carigrad“ mora toraj biti geslo vse ruske armade, in upamo, da car osvoboditelj usliši glas svojih narodov. To žele, to zahtevajo od njega vse strašanske gomile jugoslovanskih mučencikov, vse sen-

ce padlih ruskih vojnikov, za to kličejo k njemu vzdih neštetihih mater, katerim so bili njih otroci na kose raztrgani, k temu ga vabe skozi stoletja nekaznovano trinočivo i neizrecive muke njegovih sovražnikov! Nobene milosti, nobenega pomilovanja s to nečloveško turško drhaljo! Do poslednjega korena mora biti njena oblast nad krščanskim ljudom izruta, brez milosrdja mora se gnati ruska sila naprej v drob krščanstva sovražnika, ter ga mora v prah povaliti. Da, naj enkrat svet poznade toraj tega „medveda ruskega“ v polnej njegovej jezi, naj vidi i gleda, kako zna on strti to osmansko druhal, naj se trese pred tem medvedom vsak slovanstva sovražnik — „bojno do noža“ prisegajo fanatisovani Turci — imejte jo tedaj, i ruska odpoved vam zadoni: „da vojna do noža, — i nož mora se zabosti v srce petstoletnega tiranstva: pokončanje barbara na ulicah carigradskih.“ Naprej tedaj krvavi meč osvete v srce krivilo: na Carigrad.

Vojna poročila.

O padcu Plevne so prinesli razni časniki prav zanimiva poročila, a mi moramo le glavne stvari posneti, ker nam prostor ne pripušča, da bi objavili vse nadržbnosti.

Osmanovi vojski se je zares uže prav trda godila, ker jej je bil pošel ves živež. Poslednji teden so pobrali Turki moko od Bulgarov in spekli 47.000 hlebov. To je bila zadnja hrana.

Vzetje Karsa je potrlo ves pogum armadi, edini Osman ga je še ohranil do 24. novembra, ko je zvedel o dejanjih ruske vojske pri Orhanju. Tedaj ni bilo več upati pomoči od nobene strani. Za to ni ostalo več družega, nego prebiti se in na to so se odločno pripravili zvečer 9. decembra, — a kolikor močice na tihem. Vojska se je zbirala pri potoku Vidu ter se celo noč pripravljala na boj. Do svita so Turki naredili dva mosta, porabivši za to vozove in deske.

A ruski ogleduhi so zapazili turško premikanje in je koj naznanili glavnemu stanu. Na mah je bilo vse pripravljeno za nasprotno dejanje. Sè zoro so Turki prestopili Vid, v gruči 40 tisoč ljudi, in trčili s tretjo grenadirsko divizijo z namenom, prebiti se v Berkvico, kjer so Rusi zasedali jako vtrjeno pozicijo. Najstrašnejši boj je trajal štiri ure; na obeh straneh so se bojevali z nepopisljivo srditostjo. Turki so sled-

LISTEK.

Božični večer na Kranjskem.

Pratika, zvesta družica vsaki slovanski hiši, naznanja najkrajše dneve. Medlo solace obseva pusto zemljo in snežna odeja krije polje in travnike. Ob cesti oprezovajo sestradane vrane ter se leno preletavajo z drevesa do drevesa, v tem ko vrabci in strnadi, ščinkovci in škrlice prezebajo okoli pohištev in brskajo pri zidéh, ne bi li se tu morebiti našla še kaka mrvica hrane. Poti in ceste so prazne, niti beračev nej videti. Božični prazniki so pred durmi, vsak je najrajši doma v svojem kotu, na te svete dni neče nadlegovati ljudi, dobro vedoč, da bodo zato gospodinjje po praznicah radodarniše.

Toliko živahnije je pa po hišah. Od gospodarja do zadnjega pastirja je vse pri domu in če tudi mora kdo po kacem majhnem opravku z doma, podviza se in hiti pod domačo streho, kajti nočoj je sveti večer ali bádujka, kakor govore po nekaterih krajih. Pravega dela nobenemu nej mar, zlasti moškim ne. Vsi se potikajo okoli peči, ki danes puhti nekam posebno dobrodejno toploto od sebe. Mati imajo veliko péko in po vsi hiši šire se tisti dobri duhovi po pošlicah in gubanicah. Kraj muozega peciva odlikuje se

po velikosti sosebno poprtnjaka, ki bode na velike praznike ves čas ležal na mizi, in še le na svetih treh kraljev dan načne ga gospodar odrezavši vsacemu v družini svoj kos, ne pozabivši niti živine v hlevu niti kuretnine pred pragom, da bi bila zdrava ter se dobro redila.

Kar je bilo malo prej rečeno o nedelavnosti moških, ne velja pa ženskim. One imajo z umivanjem in čiščenjem izbe, kuhinjskega in hišnega orodja toliko opraviti, da bi jim — ako se jim sme verovati — ne zadostovale štiri roke. Za čudo pridni so pa danes otroci, nič jim nej treba prepovedavati kepanja in drsanja in, kar je še posebno čudno, materi pred pečjo ne delajo napotja. Vsi so v hiši, vsi se gujeto za mizo. In tihi so, da je kar neverjetno. Vsi dragače nego sicer. Tu je namreč njihov starši brat, ki se šola v mestnih šolah. Sinoči uže pozno ga je hlapec dovezel iz mesta. Seboj je prinesel vse, kar je potrebno za „jaslice.“ Zjutra rano, ko se še nej prav razvidelo, ne čakaje zajutreka, napolila se je hrabra četa pod vodstvom mestnega učenjaka s košom oprtnikom v log nabirati mahú za jaslice. Vsi so šli, nobeden nej hotel doma ostati, celo najmlajši, ki še platno prodaja, je menil, da brez njega ne bi opravili. Res ga je zeblo, ko so izpod snega kopali mah in ga trgali s skal in z drevja. Otrpli so mu prstje in malo da mu niste zmrznili svetlič pod nosom. Ali vendar je bil vesel, neizrečeno vesel, da je tudi on

nekaj pomogel k jaslicam. Prinesli so mahu polu koš. Za pet tacihi jaslic bi ga zadostovalo.

Hlapec je v tem, ko so otroci bili v logu, utrdil v kotu veliko desko in na to desko stavi zdaj starši deček jaslice. Iz maha napravi goro, po gori vije se sem ter tija cesta, posuta najdružnejšim peskom. Cesta vodi v Betlehem, ki se rumen, zelen in rdeč žari v kotu vrh gore. Pod goro, od ceste nekoliko v stran postavi „štalico“, iz smerekovega lubja lepo izrezano. Vanjo položi na slamico božje dete, ob straneh mu stojita osliček in volk in poleg božja porodnica s svetim Jožefom. Potem razpostavlja po gori drevesa, ovce, krave, volke in pastirce, vse iz lesa rezane in živo bobarvane. Spredaj utrdi vrsto malih voščenenih svečic, tu in tam nastavi katero tudi po gori. Naposled obesi na dolgo konjsko žimo od stropa doli božjega angelja, ki v rokah nosi: „Slava Bogu v višavah in mir na zemlji, ljudem“ ki oznanuje preradostno vest, da seje narodil kralj nebeški, grešnemu rodu odrešenik. Tudi svete tri kralje je seboj prinesel, toda ti se sedaj še ne smejo pokazati, še le zvečer pred njihovim praznikom jim bode dovoljeno stopiti v borno štalico. Pač se pa uže sveti nad streho zlata zvezda, ki jim je pot kazala. Ko starši sin vse to urejuje in nastavlja, sedé mlajši bratje in sestrice okoli njega mirno, kakor bi bili pribiti, in ne premaknejo očí od jaslic. Nebeška radost jim sije iz zadovoljnih obrazov, danes so pozabljene vse igre in —

nije zmeti, njih rezerve vržene nazaj. V tem času je pa uže Skobeljev nastopil in uzel zadnje turške redute. Ob devetih zjutraj marširajo Rusi v zapuščeno Plevno. — Osman paša poskusi poslednjo reč — zapodi se naprej in potegne za seboj vojsko, a kmalo je ranjen. Zdaj se le ukaže dvigniti belo zastavo v znamenje, da se hoče podati, kar se je pa moralo štirikrat ponavljati, ker ni bilo videti zastave vsled gostega dima. — Po četrtem dviganju je bil še le boj končan. Osman paša je objavil, da se armada uda brezpogojno milosti carja in da ne prosi družega, nego da se varuje imetje častnikov.

Veliki knez, glavni poveljnik se je prav srčno zahvalil svojim vojakom; k njemu so privedli Osman-pašo. Veliki knez ga je prav prijazno sprejel ter mu je izrazil svoje spoštovanje zaradi njegove hrabrosti, spremstvo knežev je pa ploskalo junaškemu branitelju Plevne in kričalo mu „na zdar.“ Osmanu je bilo dovoljeno, da je prenočil v Plevni; ruska vojska je po noči stražila Turke.

Naslednji dan o poludne sta bila car in veliki knez pri zahvalnej službi božji v turški reduti št. 5; potem se je glasila „večnaja pamjat“ v boju padlim in delila so se odlikovanja: red sv. Jurija 1. stopinje velikemu knezu, glavnemu poveljniku; sv. Jurija 2. stopinje: Totlebnu, Miljutinu in Nepokojčickemu; sv. Jurija 3. stopinje: kuczu Imeretinskemu in Ganeckemu, in 4. stopinje: Levickemu in načelnikom grenadirskih divizij: Sevičnemu in Danilovu. — Potem je car jahal v Plevno, kder je bil pri božjej službi v plevenskej glavnej cerkvi, po tem je pa mej zajtrkom poklical Osman-pašo k sebi in mu je povrnil sabljo, katero bo smel nositi tudi v Rusiji. Ko je Osman odhajal, zaslišali so se občni „živio“ pričujočih in kriki pozdrava. — Skobeljev je imenovan za vojnega poglavarja Plevne, Panjutin za nje poveljnika.

12. decembra so Rusi zasedli Eleno, Zlatarico in Bebrovo; Turke podeči so prišli do Ahmedlu. Iz tega se vidi, da so začeli Rusi proti Sulejmanu operirati in da tudi na cesti proti Zofiji napredujejo.

Hrabri general Gurko se je sé svojo vojsko pomaknil proti Zofiji.

Srbska vojska je prestopila turško mejo, in je uže vzela močno pozicijo Mramor. Od tod bodo Srbi skušali polastiti se važnega Niša in tako pretrgati Turkom pot v Zofijo. Horvatovič je zasedel Prokopolje in se je potem združil z Rusi pri Belgradiči. — Srbska vojska je zdaj veliko boljje vredjena in izurjena, kakor je bila v lanskij vojni.

Iz Kotora se poroča 16. t. m.: Za gotovo se čuje, da se želi turška posadka v Baru, ki neče pogajati se s Črnogoro, Avstro Ogerskej vdati.

Okrog Erzeruma je sneg zapadel, kar nekda vojne operacije zelo zavira; vendar poroča telegram iz Carigrada 17. t. m., da so Rusi začeli streljati na trdnjavo.

Dopisi.

Iz Solkana, 17. t. m. (Izv. dop.) Naša čitalnica je imela 8. t. m. izvanredni občni zbor, katerega se je udeležilo prav lepo število društvenih članov. Predlog čital. odbora, naj se nekateri paragrafi čitalničnih pravil preuredé, je zbor po dotičnem načrtu večinoma potrdil. Drugi odborov predlog, naj bi se čitalnica preselila, je ostal v manjšini, ker ni mogel ponudnik novega stanovanje za dalje časa nego za eno leto zagotoviti. Zbor je sklenil, da se bode desetletnica čitalničnega obstoja praznovala 13. januarja 1878, ter je odboru pripustil, naj si za ta na-

kar je največe čudo — celo jesti jim nej mari. Zadovoljujejo se z majhnimi hlebčki, katere je mati nalašč za nje izpekla. Domačemu psu Belinu pa ne gre v glavo, da se danes nihče izmed otrok ne zmeni zanj, gleda jih in gleda, slednjic skoci na klop in se nerodno rine mej nje. Ko pa vidi, da ga popolnoma prezirajo, in ga nekdo celo krcne po gobcu, zavleče se nevoljen zopet pod klop pri peči, zvije se in dremlje dalje. Najstara hči v tem umiva in čisti dolgo vrsto svetniških podob, sveto razpelo v kotu in briše prah s svetega duha, ki v steklu vdečan visi nad veliko fajerjevo mizo. Po končanem delu tudi ona prisede k družbi, nji je celo dovoljeno, da sme tu ali tam navetovati kako premembo, in ima tudi to zadovoljnost, da mali mojster časi posluša njen svet.

V tem je solnce zašlo, dan se je stisnil in mrak se je počasi vlegel v izbo. Ravno prav, ker jaslice so dodelane in graditelj, zadovoljen s svojim delom, pospravlja še ostrizke, izrezke in odpadke, katere mu hvaležni gledalci postrežljivo na ogenj odnašajo.

Zdajci prinese gospodinja v hišo posodo z žarjavico in kadilo ter oboje podá očetu gospodarju. Ta se odkrije, za njim vsi moški in tekoj se uredi spreved. Naprej stopa pastir s svetilnico v roki, za njim gre gospodar, meče kadilo na žarjavico in glasno moli, za njim nosi sin posvečeno vodo in oljkovo vejico in potem se vrsté drugi otroci in posli. Tako hodijo od hrana do hrana, od sohote do sohote, povzdol kadeč,

men izvoli poseben odsek, kateri naj vse preskrbi, da se bo mogla slovesnost dostojno obhajati.

Po smerti č. g. mons. Globočnika, je zgubila naša čitalnica zopet enega uda. Blagodušni gospod je bil skozi deset let ud in dober podpiratelj naše čitalnice. Bodi mu zemlja lahka!

Tudi naši solkanski rodoljubi niso hoteli zaostati, da ne bi bili spodobno slavili ruske zmage pri Plevni. Minulo nedeljo v mraku so zapalili na tako zvanem „Humcu“ nad Solkanom velik kres. Med kresom pa so se spuščale rakete in zažigali drugi umetni ognji. Na to so se zbrali naši narodni pevci in drugi rodoljubi ter so pri kozarcu sladke rebule navdušeno prepevali na slavo naših hrabrih bratov na jugu.

S Tolminskega, 18. dec. (Izv. dop.) Enakopravnost; — Turki in Slovani; — Plevna-demonstracije.) Ne vem, v katerem časopisu sem bral, da so visoki gospodje v avstrijski delegaciji z glavami majali, ko jim je en kollega pravil, da državni uradi v nekaterih slovansko-avstrijskih deželah v drugih jezikih poslujejo, nego v onem, katerega govori ljudstvo. Tako očitno preziranje postavno zagotovljene enakopravnosti se jim je zdelo skoro neverjetno. — Pa naj bi k nam prišli na Tolminsko ti visoki gospodje in naj bi se v naših občinskih uradih prepričali, v katerem jeziku nam dopisuje naše slavo in glavarstvo. Kaj bi rekel? — ono se je jelo prav skrbno ogibati našega ljudskega jezika, ter pošilja županom, tudi takim, o katerih prav dobro ve, da ne berejo, pišejo in razumejo drugega nego slovenski — skoro vse dopise, naj so važni ali ne, v nemškem jeziku, kakor bi bil tolminski okraj, Bog ve kje v „rajhu“. Poprej je imel naš okraj moža na čelu, kateri si je na vse strani prizadeval, da bi bil ljudskim željam gledé uradovanja vstreljal, ter nam je županom v tako gladki in lahko razumljivi slovenščini dopisoval, da smo z veseljem brali njegove dekrete in okrožnice in je tudi lahko splovali. S tem nam je bistveno zljajšal težko breme, v katero se daja kmečki župan le nerad in ker ga postava sili, vprezati. Po njegovem odhodu so se pa začeli slovenski dopisi polagoma umikati nemškimi in zdaj so uže tako redki postali kot bele muhe. Kar nam županijska opravila uže sama na sebi in posebno v izročnem področju zadostala lasi ne belijo — to se nam še postruje s tujim jezikom. Ne mislite ne, da pretiravam stvari; nikakor ne! Glavarstveno nemško uradovanje dela zares slovenskim kmečkim županom prav velike ovire, pred vsem pa nam množi brez vse potrebe skrbi zaradi velike odgovornosti, katero nalaga postava županom in nikakor ne občinskim tajnikom ali drugim, kateri nam nemške ukaze in razsodbe tolmačijo. — Da bi bili uni dan visoki gospodje v dunajski delegaciji vedeli, kako se nam županom na Tolminskem v tem oziru trda godi, — gotovo ne bi bili kot neverni Tomaži z glavami majali, ampak bi se bil še kdo izmed njih oglasil v pravično brambo naših žaljenih pravc.

To je menda uže po „Soči“ zvano, da imajo v našem glavnem mestu, Tolminu, lepo število krščenih Turkov, saj je to eden izmed pašev na večer pred letošnjim Slavčevim shodom v Tolminu sam konstatiral rekoč: „Danes praznujemo Turki, — jutri bodo pa Rusi.“ Boj čudno je pa, da so nekateri teh Turkov celo člani slovenske čitalnice, v katerem častiljevem društvu, posvečenem omiki in zabavi v slovanskem duhu, propagando delajo za svoje tepene brate in njih židovske zagovornike v papirnati obliki, kakor N. F. Presse in tovaršice. V zadnjem času sta bila nekda uže dva društvena zbori, kojih glavni pred-

kropeč in moleč. Oče se ta večer otrokom zdé bolj oblasten, kakor navadno, skoro pol duhovna in celo njihov glas doni bolj praznično.

Ko se spreved zopet povrne v izbo, prižgane so pri jaslicah vse svečice in zdaj vse hiti gledat jih in hvaliti mojstra. Mati pokleknejo, okoli njih otroci, za njimi dekle in celo moški, če tudi neradi, vsaj na eno koleno, kar pa materi nej prav; češ: kakor bi zajce streljali, in iz pobožnih src vtrga se stara božična pesem:

Pastirci vstanite,
Pogledati hitite!

Po končani domači službi božji pride na mizo mrzla večerja, za njo pehar suhega sadja, orehov in lesnikov. Po večerji hodijo tudi sosedje gledat jaslice, soba se zmerom bolj polni, mnogi so uže oblečeni za polnočno mašo. Pripovedujejo se pravljice, svete pesmi se pojó in tako mine čas, da sami ne vedó kako. Zdajci se oglašijo veliki zvon, mogočno in veličastno, kakor nikoli po dnevi, doni nocoj njegov glas, po vasi se čuje strel, ulice oživé in ljudje nekako veselo hité v božji hram ob ti nenavadni uri. Nocoj je vse bolj praznično, orglje se krepkeje glasé, pevci in pevke lepše pojó in vsim nepričakovano nagle mine služba božja. Ko pa pridejo polnočkarji domov, čakajo jih uže pečene klobase, krvavice in jeternice, ki jih je v tem gospodinja za nje pripravila.

Fr. E.

met je bil izbor časopisov za prihodnje leto. Obakrat so se Turki prav strastno potezali za liste svoje gore in protivili se nekaterim drugim listom, zagovarjajočim slovanske interese. Ne vem, kedo je zmagal, a to so mi pravili, da so se lani izpojeji turkinji N. F. Pr. zopet odprle čitalnične duri. Živila doslednost! Še nekaj so mi pravili, česar tu ne morem zamolčati, da tolminski turkofili pri zborih slovenske čitalnice le nemško in laško govore; mari bi ne vstrezali boljše svojim namenom, ako bi kar naravnost turško govorili? Vidite, da si ti gospodje tudi v tem ne morejo dosledni ostati.

Padec Plevne so praznovali tolminski rodoljubi le v ožjem krogu; ker veje v viših krogih turški veter, ni bilo lahko napraviti kake javne demonstracije; slišim pa, da so v Volčah zapalili velikanski res in da se je od tam razlegalo veselo pokanje topičev po širni dolini.

Tudi Kanalci so se nekda pokazali vzbujene Slovence; pa ste slišali, kaj se jim je zgodilo? Nek gospod, kojega dostojanstvo zahteva, da se vzdržuje nad strankami in da si pred svetom skrbno zavaruje popolno nepristranost, ni mogel vkrotiti svoje jeze, ko je videl, kako so kanalski rodoljubi v svojej navdušenosti s kresi in pokanjem topičev svoje sožitje javili do junaških boriteljev za osvobojenje naših južnih bratov. Posebno nek transparent nad kavarno ga je tako v oči zbadal, da je svojo jezo na javnem trgu razpasel. Pa turkofilna strast ga je še dalje gnala, — ponizal se je iz svojega vzvišenega stališča: šel je tožiti v občinski uad — — — Oprostite, da ne govorim dalje. Andrejev.

Iz Kobarida, 15. dec. (Izv. dop.) Iz zanesljivega vira mi je došlo sporočilo, kako slovesno so padec Plevne vesoljni svet zanjajoče in pretresajoče novice, v Bovcu proslavljali ter je morda vredno javnosti. Romaj je ta zaželjena novica došla v slovenski Bovec, tako se mi piše, je nekdo v svoji hišni izbi na steno prilepil preveselo novico: „Hrabra Plevna pala je Rusom v roke! Živio! Kar zasumelo je po Bovcu, kakor bi bil kdo dregnil v gnjezde nekotih krotkih krilatih živalic. Naglo pridejo neke osebe ogledovat grozoviti plakat, v županovi krčmi se snide nekov svet (areopag) — Jojmene! — Hannibal ante portas — strašen polom! Rusi v Plevni, Plevna v Rusih! kaj bo? Nesrečen plakat je zginil iz stene kakor veša iz močvirja. A drugo jutro pride gosp. sodnik A. R., Slovenec z dušo in telom, (pst! kdo se smeje?) — v lastni osebi v isto zaradi plakata svetu nevarno hišo, ter podučuje nekoga, kako nevarno da je sploh za nebo in zemljo in da vtegne zares grozno pogubno postati, da je Plevna severnemu stricu, kojega je poprej „kikiriki“, ali prav za prav Turek v tem listu v pasti tiščal, pod oblast prišla.

Hvala Bogu! piše dalje moj prijatelj, — sedaj je tukaj v Bovcu spet vse pametno, sedaj je menda slehern prepričan, da padec Plevne je strašen vdarec, grozovita nesreča za človečanstvo sploh, sosebno za slovanstvo i srečne ljudi slovanske krvi pod milim žezlom polomeševim. A kaj hočete! povsod se nahajajo tudi kake trde buče — a k sreči tukaj prav redka prikazen, — kojih se nič pametnega ne prime. Tako pravijo, da je tukaj v Bovcu med drugimi neki X., po barvi klerikalec, torej mračnjak, kojemu tukajšnji lučnjaki ne morejo v trdo bučo zabiti kot solnce jasno resnico, da mora vsak pameten človek, naj si bode ktere koli vere in narodnosti, pripoznati, da je zmaga Rusov nad Turki za vesoljni svet pogubna. Ta X. je bil še tako predrzen i nesrečen, da se je postopil pohlevno izjaviti, da ruska zmaga nad Plevno ne bode mari zemlje iz tečajev pahnila. A počaj! — Quos ego! Ubogi X to bodeš britko obžaloval. Zatožba na glavarstvo v Tolminu in ordinarijat — čujte!! se menda vže napravlja, — vsaj nekdo je to pravil.

Kresov ni ravno mnogo gorelo, jih je sneg zapadel, a skale so žalosti pokale na Klužah, pri zgodovinskih razvalinah nekdanje trdnjave, kjer ravno sedaj za gradom Bovčani pot popravljajo. Če še kaj pozvem iz slavnega Bovca — sporočim radostno. Moj prijatelj U. mi je obljubil še kaj, ker torbica njegova je precej odebelela. Z.

Iz Kobariskega Kota, 19. decemb. (Izv. dop.) Po vseh občinah tega okraja, kjer ni rednih šol, učé č. duhovniki mladino v naj potrebnejšem. Tudi v Kredu je 71 let stari vikar, č. g. Jurij Lapanja, dolgo let s posebno poterpeljivostjo marljivo učil otroke svoje duhovnije. Gledé njegovih posebnih zaslug za šolo in cerkev je presvetli cesar pred nekoliko leti odlikoval vrednega starčeka podelivši mu red Franca Jožefa. Ker se je letos v Kredu ustanovila redna šola, izreklo je preslavno c. k. deželno šolsko svetovalstvo marljivemu delavcu, iskrenemu prijatelju mladine in zvestemu podporniku šolstva g. Lapanju svoje posebno priznanje. Šerčno želimo gosp. Juriju po trudapolnem delu mnogo lahkkih, prijetnih dnevov našemu narodu pa veliko posnemovalcev. —

Iz Trsta, 19. dec. (Izv. dop.) Vuličevićeva brošura pa naši Italijančiči. — Zopet mestno gospodarstvo. — Slovanska zmaga pri Plevni in naš narod. — Razno.) Kakor sem vam uže poročal, izšla je ona imenitna knjiga, ki je vzdubila mej tukajšnjimi Lahoni pravi vihar. V krasni italijanščini, kakoršne niso zmožni ne tržaški, ne goriški Italijančiči in čifuti, dokazal je Vuličević, publicist in literat prvega reda, da Italijani nimajo ne de facto in niti de jure nobene pravice do Trsta, Goriškega, Istre in Dalmacije, da je to slovanska zemlja, katero morajo Slovani braniti do zadnje kaplje krvi. Kar mora Italijane posebno osupniti, je dokaz s citati največjih avtoritet italijanskih. Vuličević citira v potrditev svojega trdenja prvega stvaritelja zedinjene Italije, Mazzinija in najboljšega italijanskega vojaškega pisatelja Lamarmora. Mazzini je namreč pisal, da Italijana dobro razumijo samo do Soče, unkraj Soče je italijanska „favella“ tujščina in Italijani po narodnem pravu nimajo nič opraviti unkraj Soče; Lamarmora pa je v nekem izvrstnem spisu kar naravnost Italijane svaril pred poželenjem po primorskih deželah, kajti tam, pravi on, začenjajo najvažnejši interesi dveh mogočnih narodov Slovanov in Nemcev, ko bi torej te dežele slučajno tudi italijanske postale, bi bilo to največa zadrega in nevarnost za Italijo. Tako menda danes (posebno po Plevni) misli vsak pameten človek; le naši Italijančiči ne razumijo, kar je pisal slavni Mazzini. Sicer pa gre gospodujočim Italijančičem in židom v prvi visti za njih žep in ti ljudje prav za prav ne čutijo pravega, čistega patriotizma. Kaj je vse ropotanje vaših goriških in naših tržaških Italijančičev? Prah v oči ubozemu ljudstvu! Poznate v Gorici moža, ki je popularen postal, ker je vedno zabavljal čez vse, kar je vladno in katoliško. Mož je s tem dosegel svoj namen in se zdaj poklanja vladi in pastoralu. Kakor v Gorici je tudi v Trstu vse polno takih eksistencij „senza morale e senza pudore“ in tem ljudem, ki hočejo oficijalno zastopati italijansko stranko na Primorskem, pravi Vuličević prav dobro „la consorterija“. To konsorterijo, ki je popolnoma podobna konsorcijam raznih bank v „predkraških“ časih, Vuličević kot dober poznavatelj naših razmer tako naravno slika, kakor je naravno naslikal Dante žide, ko je pisal: „Uomini siate e non pecore matte, si che il grande tra Voi di Voi non rida“. Glavni podporniki konsorterije so resnično židje, katerim V. prorokuje še veliko gorje, kedar enkrat „pecore“ postanejo „uomini“. Lep je v tej brošuri dokaz na podlagi zgodovine, da Rimljani in Benečani niso prinesli v naše dežele nobene kulture, ampak edino le gorje in sužnost, mej tem ko so Slovani na mirnem potu opustošene dežele spremenili v rodovitne ter prav za prav postavili temelj blagostanja in kulture. V dokaz tega navaja same izjave namestnikov beneške republike v Istri in Dalmaciji.

Pravico do teh dežel zadobili so Slovani s svojim delom in ne na roparski način, oni so zdaj tudi faktični gospodarji teh dežel, mej tem ko so mogočini zatiralci Rimljani in Benečani uže davno propali; princip narodnosti in pa faktično posestvo teh dežel velja več, nego vsi stari pergamenti, na katere se sklicujejo nekateri ponarejevalci zgodovine. Tako odkritosrečno nij pač še nobeden povedal resnice našim Italijančičem in židom v prav lepi italijanščini, in ker je ta brošura tudi jako podučljiva, priporočam jo slovenski inteligenciji in posebno duhovščini, o kateri na koncu V. tako lepo piše. V dokaz, kako naše Italijančiče resnica v oči kolje, naj povem samo to, da je konsorterija knjigotržce tržaške najbrže s zganjem tako prestrašila, da so se vsi ti knjigotržci brnili prevzeti prodajo te knjige in da je sploh taktika konsorterije z molčanjem zamoriti glas upijočega. A vse ne pomaga nič; resnica se dolgo ne more zakrivati, terorizem traja en čas in gotovo je, da v Trstu ogromna večina na skrivnem in javno pritrjuje Vuličeviću.

Da ima V. prav, prepričali so se posebno mnogi davkoplačevalci v Trstu. Zadojč sem pisal o gospodarstvu našega magistrata, danes pa vam poročam, da se v starešinstvu uže več dni pretresa proračun za 1878, kateri kaže velik primanjkljaj pri vseh ogromnih dohodkih našega mesta. Da se pokrije ta deficit ter poplačajo tudi marsikateri stari dolgovi, hoče najeti starešinstvo posojilo od gold. 1.600.000. To posojilo hoče poravnati s povišanjem doklade na dohodnino in hišni davek za celih 20%. Vse toži čez slabe čase; naš magistrat pa le povišuje davke, kar le more. Na tak način je lahko trositi za palače in pogače. — Pa kaj bi vam Goričanom mnogo tožil; saj imate tudi pri vašem magistratu zadosti dobrih gospodarjev, ki znajo dobro skubiti.

Kakor sem vam zadnjič na kratko sporočal, slavili so tuk. Slovani zmago slovanskega orožja pri Plevni na prav primeren način. V luki so bile mnoge ladije okinčane se zastavami, v okolici so goreli kresni in rodoljubje iskali so se in zbrali v mnogih javnih lokalih, da se skupno radujejo zaradi ruske zmage; tako odkritosrečno veselja pač nij bilo še po vsem Slovenskem, kakor 11. in 12. t. m.; to naj služi našim sovragom v dokaz, da slovanska ideja krepko napreduje. Ta vojska porinila je slovanstvo v malih mesecih naprej za eno celo stoletje.

V nedeljo je bila veselica v čital. rojanski v spomin te zmage, katere veselice se je vdeležilo vse polno občinstva iz Trsta in okolice. Kaj hočete več? še v tužni Istri slavili so ta pomenljiv dan; kakor sem zvedel, so mnogi v Kopru živeči Slovenci privedili prav lepo veselico na čast zmagovalcem pri Plevni.

Urednik „L'Indipendente“, o katerem sem vam pisal zadnjič, da ima več pravn na glavi, nij sicer postal „prisoner“, a obsojen je bil na blizo 200 gl. globe, izgube kavicije in stroškov. To uže plačajo patroni, saj večó kje vzeti.

Patti ne pride v Trst. Kedo se je skujal, ali ona, ali podvzetniki — to mi nij znano. Boljše za mošnje!

Politični pregled.

V avstrijski delegaciji so bile zadnje dni važne razprave o orientalnem vprašanju. Poljak Groholski je govoril zoper ruski „panslavizem“ in razkladal, kakor pravi „Narod“, Nemcem na veselje, neslovansko svoje „zlahčičko“ stališče zagrizenega poljskega Kainstva. Rekel je, da Rusija le vojuje v jugu, da bi se razširila, ne da bi Jugoslovane osvobodila. Kot dokaz je navajal, da so na Poljskem nameščeni ruski uradniki. Neprijaznost do Slovanov je odsevala iz mnogih govora — in nikogar ni bilo, da bi bil z odločno besedo razložil, kaj so Slovani za državo in kaj bi bila Avstrija brez Slovanov. Edini dalmatinski uradnik, baron Fluck je prav skromno v svojem govoru zagovarjal slovansko politiko v delegacijah. Odgovoril je mej drugim Groholskemu, da ne le na Poljskem so ruski uradniki, temuč da se mej avstrijskimi Slovani celo nemško uraduje. In čujte! nemški delegati so rekli, da to ni res. — Tem gospodom je lahko zanikavati, pa naj pogledajo v naše politiške, sodnijske in druge državne urade, da pozvedó, kako se za slovensko ljudstvo uraduje.

V poslanski zbornici je bila prav viharna debata o državnih posojilnicah; mej drugimi poslanci je tudi vrli dr. Vošnjak prav odkritosrečno in ostro grajal gospodarstvo sedanje vlade.

Madjari so strašno razburjeni zaradi ruskih zmag; v velikanskem taborju zbrani, so zahtevali, naj Avstrija, če treba, z oboroženo roko zapreči nadaljno napredovanje. Minister-skemu predsedniku Tiszi, kateri ni hotel sprejeti deputacije, ki bi mu imela dotično resolucijo naznaniti, so vsa okna pobili in pred njegovo palačo so tako strašansko razsajali, da sta morala dva bataljona vojakov na mesto priti in razdraženo množico razpoditi. Celó zmernejšim Madjarom se tako divje razsajanje priseda.

Ruski car se je pretekli terek iz Bukarešta vrnil skozi Moskvo v glavno mesto. Povsod ga ljudstvo z najsijajnejšimi demonstracijami sprejema.

Angleži napenjajo vse žile, da bi posredovaje za mir skrčili uspehe zmagonosne ruske vojske. A Rusija se v sedanjem položaji ne bo dala v kozji rog ugnati, ampak, zanašamo se, da bo dobro izkoristila vojno srečo, katera se jej je po tolikih zgubah in grenkih skušnjah še o pravem času povrnila.

V Franciji so se polegli razburjeni valovi; zdaj imajo republikansko vlado, kakoršno je zbornična večina želela — a pozdeva se nekako, kakor bi se gledé orientalnega vprašanja nagibala na Angleško stran. Ne razumemo sicer po kakih svobednjaških principih bi bilo to mogoče.

Italijansko ministerstvo, katero ni uživalo več pravega zaupanja v parlamentu in tudi v deželi ne, je odstopilo. Depretisu je kralj naročil, naj sestavi novo ministerstvo.

Razne vesti.

Načrt postave, po kateri bi se imele vvésti nekatere preuredbe v šolske postave od 10. marcija 1870 št. 18 in 16. oktobra 1875 št. 28 ni zadobil cesarske potrdbe. Ta načrt je bil sklenjen v deželnozborski seji dne 17. aprila t. l. po predlogu poslanca Dottorija in je zadeval uravnavo dohodkov in razvrščanja učiteljskega osebja na javnih ljudskih šo-

lah. Vlada se ne vjema s tem načrtom, ker meni, da bi se po njem bistveno skrčil delokrog deželnega šolskega sveta, kateri bi ohranil svoj upliv samo na podelitev učiteljskih služeb tretje plačne vrste, med tem ko bi pomnoženi okrajni šolski sveti sami učitelje in učiteljice pomikali v više plačne vrste. Toda ker je v takih okrajnih svetih le malo pravih strokovnjakov, ne bi mogli prav prevdarjati in ceniti pravih zaslug, koje morajo biti pri takem premeščevanji pred vsem merodajne. Dalje izključuje §. 4. načrta razpisavanje izpraznjenih učiteljskih služeb, vsled česar ne bi bilo mogoče privabiti sposobnih moči iz drugih okrajev in dežel. Po tem paragrafu bi se mogli prosivci oglašati samo za službe najnižje plačne vrste, v više vrste bi jih po tem okrajni sveti kedar koli po svojem spoznanji premikali.

Vlada zapazuje v nameravonem sistemu sploh škodljivo decentralizacijo šolstva in vtesnitev avtoritete deželnega šolskega sveta, ker bi v više plačne razrede povzdignjeni učitelji dobivali svoje službene dekrete od okrajnih svetov, ko gre pri tem vendar za podelitev viših služeb, definitivne službe pa ima po državni ljudsko-šolski postavi deželni šolski svet podeljevati; glede discipline pri učiteljih, meni vlada, pa ni samo želeti, am ak je neobhodno potrebno, da se v učiteljih živ. ohrani zavest njihove odvisnosti od vlade.

Iz teh uzrokov daja vlada dosedanjemu sistemu v goriško-gradiški grofiji odločno prednost pred navetovanim. Sicer bi bil pa gospod minister v interesu našega šolstva z veseljem pozdravil in priporočal načrt, ako bi bil deželni zbor za celo deželo sklenil centralni status učiteljskega osebja (to bi bilo vse pod deželni šolski svet goriški spadajoče potrebno učiteljsko osebje) in bi bil pripustil deželnemu šolskemu svetovalstvu, naj ono morda po predlogu okr. šolskega nadzornika ali celó okr. šol. sveta, — povzdiguje v više plačne razrede. S tem bi se bilo vslo v deželi gotovo izdatno pospeševalo, ker bi se bil upliv c. k. dež. šolskega nadzornika pomnožil, in avtoriteta dež. šolskega sveta bi se tudi okreplila, pravim zaslugam bi se pa odprla pot do boljše plačenih služeb. Zraven teh pomislekov so tudi nekatere formalne pomanjkljivosti v predloženem načrtu pripomogle — da ga je vlada zavrgla.

† **Janez Nep. Globočnik.** — V petek 14. t. m. ob poldesetih zvečer je umrl Janez Nep. Globočnik, knezo-nadškofjski tajnik in domač kaplan, sv. Očeta skrivni kaplan, knezoškofjski konsistorijalni svetovalec Ljubljanske škofije, vitez Franc-Jozefovega reda, lastnik sreberne velike svetilje od sv. Očeta za zasluge, častni meščan Kranjski, ustanovnik „Matiče slovenske“, ustanovnik pevskega društva „Slavec“ itd.

Bil je rojen ranjki Globočnik v Cerkljah na Gorenjskem 10. aprila 1824, v mašnika posvečen v Ljubljani 31. julija 1847. Služboval je v mestu Kranj, kjer ga je mesto Kranj imenovalo svojega častnega meščana. Kmalo po tem, ko se je iz Kranja preselil, bil je od našega knezo-nadškofa v Gorico pokličen kot tajnik in domači kaplan, ktere službe je do svoje smerti opravljal. Na literarnem polji je ranjki Globočnik delal v slovenskem in italijanskem jeziku. Izdal je knjigo „sv. Kocijani“ v slovenskem, „sette basiliche“ v italijanskem jeziku, zadnje delo je tudi v slov. rokopisu gotovo. Ranjki je bil sploh spretna delalna moč, je imel namreč med drugimi tudi to lepo lastnost, da je pomagal, če je le mogel, škodoval pa gotovo nobenemu ni. Njegovo dobro serce so morali tudi njegovi neprijatelji priznati. Da je bil ranjki čislana oseba tudi v najboljših krogih, pokazal je njegov pogreb 16. t. m. Ze mnogo pred napovedano uro pogreba je bilo ljudstva okoli nadškofjske palače, na dvoru in hodiščih, da se je vse terlo. Pogreb je bil veličasten. Prezviseveni knezo-nadškof so prišli v cerkev, ravno tako tudi proš baron Codelli. Spremila ga je skoraj vsa mestna duhovščina, deželni glavar dr. Pajer, okrajni glavar bar. Reebbach, visoki služabniki grofa Chamborda, deputacija pevskega društva „Slavec“, ki mu je tudi edini venec na trgu položila kot svojemu ustanovniku, mnogo drugih znancev, prijateljev in častilcev ranjkega itd. itd.

Ranjki počiva poleg svojih dveh nečakov, ki sta v teku treh let umrla, blizu kapele na tukajšnjem pokopališču.

Naj toraj v miru počiva blago in dobrodelno serce spretnega in delalnega moža.

† **Č. g. Janez Likar,** bivši kaplan v Bovcu je umrl 18. t. m. na Vojskem. Pri pogrebu v četrtek zjutraj je bilo tudi nekoliko gg. duhovnikov z goriške nadškofije. N. v. m. p.!

Iz Sela pri Černičah nam poročajo: Kar ne morejo in ne smejo mestni Slovenci, to storimo mi kmetje. V četrtek 13. t. m., to je hitro, ko smo zvedeli, da je Plevna pala, znosili so naši kmetje brz drva v kup in zapalili smo v mraku velik kres na višjem hribu nad vasjo, da so ga daleč videli po vipavski dolini. Ob enem so možnarji gromeli; kmalo po tem so začeli tudi malovski topiči odmevati se.

Tukajšnji posestnik pl. Maiti je pa po meatni šegi razsvetlil vsa okna svoje hiše.

V nedeljo 16. t. m. je bilo tudi videti mnogo kresov in od vseh strani se je odmevalo pokanje topičev. Zdelo se mi je, kakor bi se peljal kak vladar po naši lepi dolini. Naši kmetje pravijo, da bo tedaj še le pravo radovanje in slavljenje, kedar odnese Turčin svoje peti iz Evrope.

Iz Sedla nad Kobaridom se nam piše: Več sto let zaporedoma gorel je pri vsakem krutem napadu divjega Turka na našem „Stolu“ kres. Danas, ko je ljuti sovrag pri Plevni pobit, hočejo domoljubi to slavno zmago slaviti in določili so visočino 16668 metrov z imenom „Stol“, kterege vrh je videti do turške meje in ki ima prekrasen razgled na vse strani, proslaviti v znamenje vzajemnega sočutja in srčnega veselja s kresom. Da bode dostojen, skrbijo rodoljubi iz Soške in Nediške doline. Kres bo gorel 20. t. m. zvečer.

Iz Kozane v Brdih se nam piše, da so tudi tam v nedeljo 16. t. m. slavili vzetje Plevne z velikanskim kresom, pokanjem možnarjev in veseljem, ubranim petjem pod vodstvom gosp. J. M. Razumi se, da se je navdušeno veselje sklepalo pri zlati briski kapljici, in da so kot iskre švigale napitnice na čast našim junaškim bratom, katerim naj bi se popolnem posrečilo osvobojenje tlačenih in mučenih Jugoslovčanov.

Z Berij nad Rihenbergom smo tudi prejeli poročilo, da so slavili tam 16. t. m. vzetje Plevne z velikim kresom in pokanjem topičev. Z homca sv. Martina se je pa videlo, kako so v raznih krajih Vipavske doline in zgornjega Krasa zažigali umetne ognje in krese, in slišal se je od vseh strani glasen odmev streljanja.

Ispod kraške gore 19. decem. nam piše znan rodoljub: Sinoči 18. t. m. so goreli velikanski kresi v Pervacini na hribu imenovanem „Kamujevo Čelo“, možnarji so pokali, prvaška godba je svirala slovanske melodije, vmez tudi rusko himno. Ljudi je bilo katic 300 na hribu možkih in ženskih. Tako so izrazili i Pervčanje na osmi dan, ker niso prej, svoje radostno sočutje do slovanskih bratov, kateri se junaško bojujejo, tam kjer

Merklo polumesec sveti,
Turban v prah je poteptan,
Turčin zvijs se v osveti,
Vničen, voj, njihov je plan.
Prišel dan mu je plačila,
Žanje sad, kar je sejal;
Roka Slave zatvorila
Kleto, kervno je druhal.

Goriška čitalnica bo imela v saboto dne 22. t. m. ob 6. uri zvečer svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu je letno poročilo o društvenih zadevah, sklep računa za tekoče in proračun za preteklo leto, pa odborova volitev. — Letos ne zapazujemo nič prav čvrstega življenja v društvu; mari bomo čakali pomladi, da nas mestne v Slovence oživljeni naravi obudi milo slavčevno petje? Saj imamo Slavca v Gorici, kateri je uže pri raznih prilikah pokazal, da zna tudi po zimi veselje vzbujati, rahla srca vnemati, trda pa mečiti.

Tega pač ne, da bi se celo dolgo zimo dolgočasili, ali da bi vse veselje edino mladini puščali pri golih plesih. — Na noge tedaj, zdaj posebno, ko vidimo, da je narodna zavest povsod po deželi tako čvrsto zbudena, probudimo se tudi mi meščani ter skrbimo, da se naše nekdanje tako živahno društvo zopet strese iz pogubnega dremca. Trmo in osebnosti na stran, pa več narodnega ponosa!

Samoumor. Minoli pondeljek popoldne so našli na gomili njegove žene privatnega učitelja tujih jezikov, Kuderlicka, s prebodenim srcem mertvega.

Nesrečni mož je imel kamen v mehurji in ta neozdravljiva bolezen je bila uzrok tako žalostnemu koncu 70 letnega starčka.

Mlad zločinec. Nek 9 letni učenec mestnih šol je zabodel nož 10 letnemu sinu gosp. Puzengruberja, učencu I. realke, tako v pljuča, da je mladi fant v smertni nevarnosti. Policija je porednega pobalina zapirala.

Družba goriških gospa je nabrala pri raznih revnoljubih v mestu 2052 gl. 40 k. za kuhinjo mestnih revežev čez zimo. Zraven teh je podaril sedaj v Milanu bivajoči oskerbnik grofinje Laris, Vitaliano Fumagalli, v ta namen 20 f. in družih 20 f. za zavod zapuščenih otrok.

Truplo samomorilca A. St., sina pred 7 leti umorjenega posestnika St., so pripeljali v sredo 19. dec. ter je slovesno na goriškem pokopališču pokopali.

Baron Pino je došel v sredo 19. t. m. v Gorico, da je predsedoval seji deželnega šolskega sveta in se je na večer zopet vernil v Terst.

Listnica uredništva: G. Kaludjer. Lepa hvala za danes prepoznano prejeli; porabimo, če le moremo, prihodnjic. Sploh moramo še enkrat uljudno pro-

siti, naj nam blagovolé gosp. dopisniki tvarino vsakrat vsaj do srede pošiljati, ker je vsak četrtek jutro gradivo za dotični list uže odločeno in tiskarni izročeno. Zadnji dan se sprejemajo k večjemu še važnejše drobne vesti.

Javna zahvala.

Da je moja osem letna hčerka po nevarni difterični angini srečno okrevala, zahvaliti se imam za Bogom edino posebni skrbnosti in odlični razumnosti velečenjega gospoda dra. M. Kerševani-ja, kateri se je zares požrtovalno trudil, da mi je rešil življenje preljubljenega otroka.

Mej tem ko se preblagemu gospodu za njegovo neutrudljivo prizadevanje iskreno zahvaljujem, priporočam ga prav gorko slavnemu občinstvu; še bolje pa ga priporočati njegova zdravniška spretnost in velika skrbnost za bolnike, kojim se mora zraven tega tudi po svojej prijetnej uljudnosti na prvi mah prikupiti.

V Gorici dne 17. decembra 1877

Ana vdova Leban.

Vabilo na naročbo „Zvona“.

Odpravnštvo „Zvona“ vabi najuljudneje slovensko občinstvo na naročbo lepoznavskega lista „Zvona“ za prihodnje leto 1878. Se svojo mnogoštevilno dosedanjo udeležbo je pokazalo naše slavno občinstvo, da je popolnoma umelo veliki pomen in vzvišeno nalogo, katero izvršuje „Zvon“ v slovenskem slovstvu. Zvo nbede dobil prihodnje leto nekoliko večjo obliko in bo tudi prinašal prvi dan vsakega meseca po eno izvorno sliko; Zvon je tedaj prvi slovenski list, ki bo prinašal slike in redno samo izvorne slike, proizvode naše domače slovenske umetnosti. Te slike bodo posebej „Zvonu“ pridejane kot „priloge“ in se bode za nje plačevalo 1 fl. na leto; zato je tudi naročnina dvojna:

Brez prilog za vse leto 4 fl.

za pol leta 2 fl.

S prilogami za vse leto 5 fl.

za pol leta 2 fl. 50 kr.

Vsak naročnik naj tedaj izrečno pove, ali želi prejemati samo „Zvon“ brez prilog ali s prilogami.

Naročnina naj se pošilja z naslovom:

Redaction des „Zvon“, Wien, Währing, Zellerhof 6.

Odpravnštvo „Zvona.“

Oznanilo

Zarad sklepanja računov za leto 1877 ostane hranilnica, ki je združena s tukajšno razstavljavnico, zaperta od 1. do vstevši 15. januarja 1878.

Zastavljavnica bo pa zgorej omenjege dni za zastavljavnična opravila odperla kakor navadno.—

Ravnateljstvo zastavljavnice združene z hranilnico.

v Gorici dne 18. decembra 1877.

Ravnatelj: Dom. Lovisoni.

Razglas.

Pod najboljšimi pogoji se bode po prostovoljni javni dražbi razprodala dedina rajncega Antona Jurman-a, obstoječa iz ene v najlepšem kraju Cerknega ležeče, za vsako gospodarstvo, posebno za kerčmo ali štacuno, primerne hiše, pri kateri je tudi hlev in vert. Cena temu je fl. 2700 gld.

Zraven tega so na prodaj zemljišča ležeča v bližnjem okolici, cenjena na 3513 fl., ki obstoje iz več njiv, travnikov in gozdov, od katerih se odda tudi vsak kos posebej. Ponudbenik, kateri obeča vsaj toliko, kolikor je cenjeno, mora položiti takoj $\frac{1}{3}$ kupne cene, po preteku enega leta pa ostali $\frac{2}{3}$.

Še le potem, ko vse vplača, postane lastnik, poprej se ga pa smatra kot najemnika.

To razglašajo podpisana c. kr. okrajna sodnija p. n. občinstvu, da se bode omenjena prostovoljna dražba deržala dne 18. januarja 1878 pri tukajšni, sodnji od 9. ure zjutraj naprej.

C. kr. okrajna sodnija v Cérknem

dne 1. decembra 1877.

L. S.

Unterkircher I. r.

Koristno naznanilo

prečast. duhovščini.

Tovarna za izdelovanje voščenih sveč, lastnina Alojzija Bader-ja v Gorici, ki je bila odlikovana s sreberno svetinjo in častnim diplomom pri svetovni razstavi v Parizu leta 1855, na Dunaji leta 1873, ravno tako pri razstavah v Gorici, Monakovem in Trstu leta 1871, priporoča svoje sveče iz čistega voska od čebel, ki se ne kidajo in ne onesnažijo altarja. Gorijo, mirno, se ne kidajo in se počasi povžijejo.

Priporočnjem toraj prečastiti duhovščini, naj se ne daja motiti po drugih prodajalcih, ki prodajajo sveče, namešane z drugimi tvarinami, kakoršne sveče so po cerkvenih postavah prepovedane.

Cena jim je 2 gl. 68 kr. kilo najboljšje prve vrste, 2 „ 33 „ „ druge vrste.

Plačuje se ob koncu leta, ali pa s 5 kr. odbitka pri kilo, ako se precej plača.

Alozij Bader,
lastnik.

Oznanilo.

Dne 21. decembra t. l., potem 8. in 23. januarja 1878 se bode na dražbi prodajalo vse manufakturo blago zadolžene mase A. Rasatti-jeve v Gorici unstran škofije.

Tedaj pride na prodaj cela bogata zaloga raznovrstnega blaga za ženske in možke letne in jesenske obleke.

Ker so klicne cene prav nizke, ponuja se vsem prav prilježna prilika, da se preskrbé z dobro zimsko in jesensko obleko.

V Gorici 18. dec. 1877.

OSKRBNISTVO
zadolžene mase A. Rasatti-jeve.

Oznanilo.

Podpisani ima zalogo voščenih sveč iz tovarne za sveče g. Alojzija Bader-ja v Gorici. Sveče iz te tovarne so bile odlikovane s sreberno svetinjo in častnim diplomom na svetovni razstavi v Parizu leta 1855 in na Dunaji leta 1873, ravno tako pri razstavah v Gorici, Monakovem in v Trstu leta 1871.

Te sveče imajo prednost, da so iz čistega voska od čebel, pa proste vsake druge tvarine, so zboljšane, da se več ne kidajo in ne onesnažijo altarja, kakor poprej.

Cena tem svečam je 2 gl. 68 sld. kilo najboljšje prve vrste,

2 „ 33 „ „ druge vrste.

Plačuje se ob koncu leta.

Prečastita duhovščina se opozoruje, naj se ne daja premotiti od drugih prodajalcev, ki prodajajo sveče, namešane z drugimi, po cerkvenih postavah prepovedanimi tvarinami.

V Kanali ima zalogo

ŠTEFAN KRALJ, bandar.